

1

Muž v zelenom klobúku nastupoval vždy na *Bercy*, vždy prednými dverami vagóna, a presne o sedemnást' minút vystupoval tými istými dverami na stanici *La Motte-Piquet-Grenelle* – v dni, keď sa stanice, zvonenia a kovové buchnutia pravidelne striedajú, v dni, keď nebýva mimoriadny nával, havárie, poplach, štrajk či nútené zastávky z dôvodu regulácie dopravy. V obyčajné dni. V dni, keď má človek dojem, že je súčasťou naolejovanej mašiny, veľkého mechanického telesa, v ktorom každý, či chce, či nechce, má svoje miesto a svoju úlohu.

V tie dni sa Juliette, schovaná za slnečnými okuliarmi v tvare motýľa a vo veľkom šále, ktorý uplietla stará mama Adrienne v roku 1975 pre svoju dcéru, v šále dlhom dva a pol metra – ak meriame presne – vyblednutej modrej farby, akú majú tie vzdialené kopce v lete o šiestej večer – a aj to nie hocikde, ale na výšinách Prades, keď pozeráme smerom na Canigou –, v duchu pýtala, či je jej existencia na tomto svete dôležitejšia

než existencia pavúka, ktorého v to ráno utopila počas sprchovania.

Netešilo ju to: namieriť prúd vody na malé čierne zamatové telíčko, kútikom oka sledovať, ako sa tenučké nožičky splašene zatrepocú a odrazu stiahnu, sledovať, ako sa tvor krúti, ľahučký a nepatrný ako kúsok vlneného vlákna z jej obľúbeného pulóvra, kým ho voda nestiahne do otvoru, ktorý ona ihneď prudko zakryje dlaňou.

Masové vraždy. Každý deň tie pavúky vyliezali, vynárali sa z potrubia po dlhej ceste s neistým štartom. Žeby to boli tie isté, ktoré sa potom, ako boli spláchnuté do nepredstaviteľne temných hĺbok, do tých mestských útrob, pripomínajúcich obrovský rezervoár zapáchajúceho a hmýriaceho sa života, znova povystierali, ožili a dali sa na výstup, takmer vždy odsúdený na neúspech? Juliette, síce znechutená, ale zato vinná vrahyňa, videla samu seba ako neľútostné božstvo – neľútostné, no nesústredené či príliš zaujaté plnením vlastnej misie a súčasne občas strážiace vchod do pekiel.

V čo dúfali tie pavúky, keď už stáli na suchých nôžkach – ak sa to dá povedať? Na akú cestu sa rozhodli vydať a s akým cieľom?

Muž v zelenom klobúku by jej možno vedel dať odpoveď, keby sa ho Juliette odvážila opýtať.

Každé ráno si otvoril aktovku, vybral z nej knihu zabalenú do jemného, takmer priesvitného papiera, ktorý tiež hral trochu do zelena, a pomalými, presnými pohybmi knihu rozbalil. Potom medzi dve strany, ktoré už boli oddelené prúžkom z toho istého papiera, strčil prst a pustil sa do čítania.

Názov knihy znel: *História hmyzu užitočného pre človeka, zvieratá a umenie, ku ktorej je pripojený dodatok o ničení škodlivého hmyzu.*

Pohladkal koženú bodkovanú väzbu, chrbát ozdobený zlatými pásikmi, kde sa na červenom podklade črtal názov.

Knihu otvoril, priblížil si ju k tvári a s privretými očami ju ovoniaval.

Prečítal dve či tri strany, nie viac – ako taký gurmán, vychutnávajúci kapustu na smotane, ktorú nabera drobnou striebornou lyžičkou. Na tvári sa mu zračil tajuplný a spokojný výraz – taký, aký si fascinovaná Juliette predstavovala v spojení s mačkou Škľabkou z *Alice v krajine zázrakov*. Vďaka kreslenému filmu.

Spokojný úsmev sa na stanici *Cambronne* stratil a vystriedal ho výraz sklamaní a ľútosť: muž rozložil papier, knihu šuchol do aktovky, zaklapol spony a vstal. Ani jediný raz nepozrel na Juliette, ktorá ho – či už sediac oproti, alebo stojac zavesená na žrdi, ktorú každodenne leštili

stovky dlaní v rukaviciach alebo bez nich – hltala očami.

Vzdľaľoval sa drobnými krokmi, vystretý, v kabáte pozapínanom až po krk a s klobúkom mierne stiahnutým nad ľavé obočie.

Bez toho klobúka, bez úsmevu, bez aktovky, do ktorej si zatváral svoj poklad, by ho Juliette pravdepodobne nespoznala. Bol to muž, akých je veľa: ani pekný, ani škaredý, ani príťažlivý, ani antipatický. Trochu tučný, neurčitého veku, slovom, ako sa zvyčajne vravieva: akýsi muž.

Muž.

Alebo skôr: *čítateľ.*

– *Včela, priadka morušová, kermeš, červec dubový, rak, žižiavky múrové, pluzgiernik lekársky, pijavice...*

– O čom to hovoríš?

Pospevujúca Juliette sa strhla.

– Ach! O nič nejde. Taká detská riekanka...

Pokúšala som sa spomenúť si na názvy...

– Prišli mi výsledky o energetickej hospodárnosti bytu na Bulvári Voltaire, – oznamovala Chloé, ktorá ju nepočúvala. – Ty máš ten spis?

Juliette prikývla až po chvíli. Ešte vždy myslela na muža v zelenom klobúku, na hmyz, na pavúky – dnes ráno utopila dva.

– Daj sem. Zaradím ho, – povedala Chloé.

Obrátila sa na otáčacej stoličke, otvorila jeden

z priečinkov, ktoré pokrývali celú stenu kancelárie, a vložila doň papiere. Juliette si všimla, že obal má farbu žltú ako moč. Úbohejší už ani nemohol byť. Celá stena, vydutá, s odstávajúcimi menovkami, čo sa na rohoch odliepali, vyzerala, akoby sa už-už mala na ňu zvaliť – ako taká blatová lavína. Juliette privrela oči, predstavovala si čľapot, bubliny plynu, ktoré na povrchu vybuchovali – ten smrad –, a prudko si stlačila nos, aby ovládla nutkanie na vracanie.

– Čo je s tebou? – opýtala sa Chloé.

Juliette pokrčila plecami.

– Si tehotná? – nástojila kolegyňa.

– Ale kdeže. Len si kladiem otázku, ako vôbec môžeš pracovať pri tomto... Tá farba je odporná.

Chloé na ňu prekvapene pozrela.

– Od-por-ná, – zopakovala po slabikách. – Čo to táraš. Už som počula veľa bláznovstiev, ale čosi také ešte nikdy. Sú to iba spisy. Sú škaredé, súhlasím, ale... Určite si v poriadku?

Juliette rytmicky klopkala prstami po stole: *Včela, priadka morušová, kermes, červec dubový, rak, žižľavky múrové, pluzgiernik lekársky, pijavice...*

– V absolútnom, – odpovedala. – Čo zvyčajne čítaš v metre?